

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет медицини і громадського здоров'я
Кафедра акушерства, гінекології та педіатрії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕДСЕСТРИНСТВО В ХІРУРГІЇ

(назва дисципліни)

галузь знань 22 ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я спеціальність
223 МЕДСЕСТРИНСТВО освітньо-професійна
програма МЕДСЕСТРИНСТВО ступінь вищої
освіти БАКАЛАВР

Одеса – 2022

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

Розробники	Контактний телефон, адреса	E-mail
Браїловський Богдан Юрійович, лікар-хірург, викладач кафедри акушерства, гінекології та педіатрії МГУ	+38(099)109-92-86 Вул.Фонтанська дорога 23/1	bbogdan75@gmail.c om

Опис навчальної дисципліни, анотація до дисципліни

Силабус навчальної дисципліни розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення «Про акредитацію освітніх програм за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»,

«Положення про робочу програму навчальної дисципліни першого (бакалаврського) рівня вищої освіти».

Дисципліна «Медсестринство в хірургії» є основною у фаховій підготовці здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Медсестринство», на якій поглиблено вивчаються питання догляду за хворими в хірургічних відділеннях, оцінювати їхній стан, досконало володіти технікою медсестринських маніпуляцій, складати план медсестринського догляду за пацієнтом, надавати першу долікарську допомогу, проводити профілактику післяопераційних ускладнень, диспансерне спостереження за хворими, пропагувати здоровий спосіб життя.

Високий рівень фахівця необхідний у майбутньому для всебічного розуміння різних клінічних варіантів перебігу хвороб та ускладнень, оцінювання стану пацієнта, проведення лікувально-профілактичних заходів, заповнення і ведення медичної документації.

1. Мета та завдання дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Медсестринство в хірургії» - підготувати на високому фаховому рівні медичну сестру-бакалавра для роботи в хірургічних відділеннях стаціонару та поліклініки, яка повинна спостерігати за хворими, оцінювати їхній стан, досконало володіти технікою медсестринських маніпуляцій, складати план медсестринського догляду за пацієнтом, доглядати за хворими, надавати першу долікарську допомогу, проводити профілактику післяопераційних ускладнень, диспансерне спостереження за хворими, пропагувати здоровий спосіб життя.

Завданнями при вивченні дисципліни «Медсестринство в хірургії» є формування у здобувачів вищої освіти навичок самостійної роботи з хворими в лікувальних закладах, опрацювання додаткової літератури в бібліотеках та вдома, практичних тренінгів і вдосконалення професійних вмінь у тренажерних кабінетах.

Дисципліна викладається з урахуванням кваліфікаційної характеристики в тісному зв'язку з раніше вивченими.

Компетентності, яких здобувач освіти набуде в результаті навчання:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері медсестринства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК 01. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці.

СК 02. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.

СК 04. Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові гідного ставлення, приватності, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

СК 8. Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.

СК 14. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах.

СК 15. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.

СК 16. Здатність організовувати та управляти відповідним структурним підрозділом (лідерство та менеджмент).

СК 17. Здатність працювати з коморбідними станами.

СК 19. Здатність використовувати протоколи для стратифікації ризиків та прогнозу для одужання і якості життя.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 01. Проводити суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані (за списком 1).

ПРН 02. Проводити діагностику згідно спеціалізації: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта.

ПРН 19. Проводити медико-гігієнічну пропаганду.

3. Опис дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень, форма навчання	Характеристика навчальної дисципліни			
Кількість кредитів – 15	Галузь знань 22 Охорона здоров'я	Обов'язкова			
Загальна кількість годин 450 год.	Спеціальність 223 МЕДСЕСТРИНСТВО	Семестр:			
		5-й	6-й	7-й	8-й
Кількість годин лекцій – 70 год.	Ступінь вищої освіти бакалавр	Лекції:			
		14 год.		14 год.	28 год.
Кількість годин практичних занять – 140 год.	Форма навчання: денна	Практичні:			
		28 год.	28 год.	56 год.	28 год.
Кількість годин самостійної роботи студента – 240 год.	Форма навчання: денна	Самостійна робота:			
		48 год.	48 год.	96 год.	48 год.
		Вид контролю: Комплексний іспит			

4. Структура навчальної дисципліни

Назви підрозділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л.	п.	інд.	с.р.
1	2	3	4	6	7
МОДУЛЬ 1. Основи організації роботи хірургічного відділення.					
Змістовий модуль 1. Санітарно-гігієнічний режим у хірургічному відділенні. Хірургічна операція.					
Тема 1. Санітарно-гігієнічний режим у хірургічному відділенні.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 2. Хірургічна операція.	12,5	2	4	-	6,5
Разом (Змістовий модуль 1)	25	4	8		13
Змістовий модуль 2. Основи знеболення та реанімації у хірургічних хворих.					
Тема 3. Основні види знеболення у хірургічних хворих.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 4. Інфільтраційна та провідникова анестезія.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 5. Перидуральна анестезія.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 6. Методика проведення ендотрахеального наркозу.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 7. Знеболення у післяопераційному періоді.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 8. Використання наркотичних та ненаркотичних анальгетиків.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 9. Дії медичної сестри по забезпеченню виконання різних видів анестезії та наркозу.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 10. Реанімаційні заходи у хірургічних хворих.	12,5	2	4	-	6,5
Разом (Змістовий модуль 2)	100	16	32		52
Змістовий модуль 3. Кровотеча та крововтрата. Переливання крові та кровозамінників.					

Тема 11. Кровотеча: визначення, види кровотеч за даними обстежень.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 12. Методи тимчасової зупинки кровотечі.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 13. Методи остаточної зупинки кровотечі.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 14. Переливання крові та кровозамінників.	12,5	2	4	-	6,5
Залік	5	-	2	-	3
Разом (Змістовий модуль 3)	55	8	18	-	26
Разом за 3-й курс	180	28	56	-	92
Змістовний модуль 4. Травматизм та ушкодження.					
Тема 15. Чисті та гнійні рани.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 16. Первинна хірургічна обробка рани та вторинна хірургічна обробка рани.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 17. Закриті пошкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки.	8,5	-	2	-	6,5
Тема 18. Заходи першої медичної допомоги постраждалим із закритими пошкодженнями.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 19. Переломи та вивихи.	12,5	2	4		6,5
Тема 20. Накладання пов'язок на голову, тулуб, кінцівки.	12,5	2	4		6,5
Тема 21. Опіки та відмороження.	12,5	2	4		6,5
Разом (Змістовий модуль 4)	83,5	12	26	-	45,5
МОДУЛЬ 2. Хірургічні інфекційні захворювання. Військова хірургія. Змістовний модуль 5. Хірургічна інфекція. Змертвіння.					
Тема 22. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин та кисті.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 23. Дії медичної сестри при консервативному та оперативному лікуванні гострих гнійних захворювань.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 24. Гостра специфічна хірургічна інфекція.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 25. Роль медичної сестри в лікувальних програмах при гострій специфічній хірургічній інфекції.	12,5	2	4		6,5

Тема 26. Способи профілактики правця, дифтерії, сибірки, газової гангрені.	12,5	2	4		6,5
Разом (Змістовий модуль 5)	62,5	10	20	-	32,5
Змістовний модуль 6. Військова хірургія.					
Тема 27. Вогнепальні поранення.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 28. Термічні пошкодження.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 29. Інфекційні ускладнення бойових пошкоджень.	12,5	2	4	-	6,5
Разом (Змістовий модуль 6)	37,5	6	12		19,5
МОДУЛЬ 3. Спеціальна хірургія. Змістовний модуль 7. Грудна, серцева, ендокринна хірургія.					
Тема 27. Травми грудної клітки.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 28. Гнійні захворювання легень і плеври.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 29. Захворювання межистіння.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 30. Захворювання молочної залози.	12,5	2	4		6,5
Разом (Змістовий модуль 7)	50	8	16		26
Змістовний модуль 8. Судинна хірургія.					
Тема 31. Хронічна ішемія нижніх кінцівок.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 32. Діабетична стопа.	12,5	2	4	-	6,5
Тема 33. Варикозне розширення вен нижніх кінцівок.	12,5	2	4	-	6,5
Разом (Змістовий модуль 8)	37,5	6	12		19,5
Іспит	5	-	2	-	3
Усього за 4-й курс	270	42	84	-	144
Усього за дисципліну	450	70	140	-	106

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва тем	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. Основи організації роботи хірургічного відділення. Змістовий модуль 1. Санітарно-гігієнічний режим у хірургічному відділенні. Хірургічна операція.		

1.	Тема 1. Санітарно-гігієнічний режим у хірургічному відділенні.	2
	Поняття про асептику та антисептику. Профілактика розповсюдження інфекції у хірургічному стаціонарі. Прибирання та дезінфекція медичних приміщень та приладів. Передстерилізаційна обробка та стерилізація хірургічного інструментарію, білизни, шовного матеріалу. Методи обробки рук медичного персоналу.	
2	Тема 2. Хірургічна операція. Поняття про хірургічну операцію. Будова операційного блоку. Передопераційний період: мета, завдання, етапи. Особливості проведення спеціальної та безпосередньої підготовки хворого до операції.	2
	Разом	4
Змістовий модуль 2. Основи знеболення та реанімації у хірургічних хворих.		
3	Тема 3. Основні види знеболення у хірургічних хворих. Види анестезії.	2
4.	Тема 4. Інфільтраційна та провідникова анестезія. Ознайомлення з методикою та технікою виконання інфільтраційної та провідникової анестезії.	2
5	Тема 5. Перидуральна анестезія. Ознайомлення з технікою та послідовністю виконання. Методи профілактики та лікування при проведенні різних методів місцевої анестезії.	2
6.	Тема 6. Методика проведення ендотрахеального наркозу. Ознайомлення з технічними засобами для виконання інгаляційного наркозу.	2
7	Тема 7. Знеболення у післяопераційному періоді.	2
8	Тема 8. Використання наркотичних та ненаркотичних анальгетиків. Поняття про мультимодальну анальгезію.	2
9	Тема 9. Дії медичної сестри по забезпеченню виконання різних видів анестезії та наркозу.	2
10	Тема 10. Реанімаційні заходи у хірургічних хворих. Шок, колапс, непритомність - перша медична допомога. Термінальні стани: предагонія, агонія, клінічна смерть. Ознаки біологічної смерті. Базові реанімаційні заходи. Алгоритм САВ.	2
	Разом	16
Змістовий модуль 3. Кровотеча та крововтрата. Переливання крові та кровозамінників.		
11	Тема 11. Кровотеча: визначення, види кровотеч за даними обстежень. Методи визначення крововтрати.	2

12.	Тема 12. Методи тимчасової зупинки кровотечі. Пальцеве притискання; методика та техніка накладання давлучої пов'язки, закрутки, джгута.	2
13.	Тема 13. Методи остаточної зупинки кровотечі: механічні, фізичні, біологічні. Особливості застосування різних методів остановки кровотечі.	2
14.	Тема 14. Переливання крові та кровозамінників. Поняття про групи крові та резус-належність. Методи визначення групи крові та резусфактора. Загальні правила переливання крові. Необхідний перелік досліджень, який слід провести перед переливанням крові. Метод визначення групової, індивідуальної та біологічної сумісності крові донора і реципієнта. Визначення макроскопічних якостей донорської крові. Методика виконання гемотрансфузії, здійснення спостереження за хворим під час гемотрансфузії. Профілактика ускладнень при гемотрансфузії.	2
	Разом	8
Змістовний модуль 4. Травматизм та ушкодження.		
15	Тема 15. Чисті та гнійні рани. Види ран. Надання першої допомоги постраждалим з різаними та забитими ранами.	2
16	Тема 16. Первинна хірургічна обробка рани та вторинна хірургічна обробка рани. Види первинного шву в залежності від типу і локалізації рани. Вторинна хірургічна обробка рани. Види вторинних швів. Техніки виконання перев'язки хворому з чистою (операційною) та інфікованою ранами.	2
17	Тема 17. Закриті пошкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Поняття про ушкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки.	2
18	Тема 18. Заходи першої медичної допомоги постраждалим із закритими пошкодженнями. Правила транспортування постраждалих із пошкодженнями м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Профілактичні заходи щодо попередження розвитку травматичного шоку, пневмотораксу, внутрішньої кровотечі.	2
19	Тема 19. Переломи та вивихи. Ознаки переломів кісток та надання першої допомоги при переломах. Застосування засобів транспортної іммобілізації. Ознаки вивихів, перша допомога хворим із різноманітними вивихами.	2
20	Тема 20. Накладання пов'язок на голову, тулуб, кінцівки.	2
	Разом	12
МОДУЛЬ 2. Хірургічні інфекційні захворювання. Військова хірургія. Змістовний модуль 5. Хірургічна інфекція. Змертвіння.		

21	Тема 21. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин та кисті. Поняття про гострі гнійні захворювання м'яких тканин, їх різновиди та основні клінічні ознаки.	2
----	--	---

22	Тема 22. Дії медичної сестри при консервативному та оперативному лікуванні гострих гнійних захворювань. Дії медичної сестри при консервативному та оперативному лікуванні абсцесів, флегмони, фурункулів, карбункулів, гідраденіту, маститу, бешихи, лімфаденіту, лімфангоїту, парапроктиту. Основні клінічні прояви панарицію та флегмони кисті, обов'язки медичної сестри при проведенні діагностики і лікування панарицію та флегмони кисті.	2
23	Тема 23. Гостра специфічна хірургічна інфекція. Поняття про гостру специфічну інфекцію.	2
24	Тема 24. Роль медичної сестри в лікувальних програмах при гострій специфічній хірургічній інфекції. Роль медичної сестри в лікувальних програмах при газовій анаеробній гангрені, правцеві, дифтерії рани, сибірці.	2
25	Тема 25. Способи профілактики правця, дифтерії, сибірки, газової гангрені. Дії медичної сестри при проведенні детоксикації хворому на гостру хірургічну інфекцію.	2
	Разом	10

Змістовний модуль 6. Військова хірургія.

26	Тема 26. Вогнепальні поранення. Поранення(пошкодження) грудей. Вогнепальна рана. Класифікація. Особливості патогенезу вогнепальних та мінно-вибухових ран. Зони пошкодження і їх клінічна характеристика. Особливості перебігу неускладнених вогнепальних ран. Особливості лікування неускладнених вогнепальних ран. Вогнепальні поранення(пошкодження) грудей. Непроникаючі та проникаючі поранення грудей. Особливості клінічної картини. Пневмоторакс, гемоторакс, хілоторакс. Класифікація. Клінічні прояви. Інструментальні методи діагностики. Особливості діагностики напруженого пневмотораксу. Перша лікарська допомога при пораненнях грудей. Техніка плевральної пункції. Способи дренивання плевральної порожнини. Показання до торакотомії.	2
----	--	---

27	Тема 27. Термічні пошкодження. Класифікація опіків. Етіологія опікових травм, значення сприяючих факторів. Механізм місцевих і загальних змін в організмі при опіках, в тому числі хімічних і електричних травм. Діагностика і лікування різних періодів опікової хвороби. Коефіцієнт Франка і його використання. Значення визначення площі опіку. Ускладнення опікової хвороби, її лікування, профілактика. Класифікація відмороження та загального замерзання. Клініка та діагностика відмороження. Надання першої допомоги при відмороженні та замерзанні. Місцеве та загальне лікування відмороження і замерзання. Особливості електротравми (клініка, діагностика, перебіг, надання першої допомоги, лікування).	2
28	Тема 28. Інфекційні ускладнення бойових пошкоджень. Класифікація інфікованих та гнійних ран. Причини інфікування та особливості	2
	перебігу ранового процесу в інфікованих ранах. Особливості клінічної картини інфікованих та гнійних ран при вогнепальних пораненнях. Основні принципи лікування гнійних вогнепальних ран. Нові методи і засоби для лікування хворих з гнійною хірургічною інфекцією.	

	Разом	6
--	-------	---

МОДУЛЬ 3. Спеціальна хірургія.

Змістовний модуль 7. Грудна, серцева, ендокринна хірургія.

29	Тема 29. Травми грудної клітки. Переломи ребер. Класифікація. Ранні та пізні ускладнення. Клініка і діагностика пневмотораксу, гемотораксу. Спеціальні методи дослідження: ехокардіографія, ультразвукове сканування, зондування серця, кінокардіографія, торакоцентез. Диференціальна діагностика. Перша лікарська допомога і тактика лікування. Діагностична програма при пошкодженні серця. Тріада симптомів поранення серця. Єдина клініко-діагностична та лікувально-хірургічна програма при пораненнях серця. Визначення проникаючих та непроникаючих пошкоджень серця. Класифікація пошкоджень серця. Патогенез. Діагностика та диференційна діагностика проникаючих та непроникаючих поранень серця.	2
30	Тема 30. Гнійні захворювання легень і плеври. Абсцес і гангрена легень, бронхоектатична хвороба. Гостра і хронічна емпієма плеври, піопневмоторакс. Етіологія, патогенез, діагностика. Особливості клінічного перебігу. Диференціальна діагностика. Методи консервативного та хірургічного лікування.	2

31	Тема 31. Захворювання межистиння. Доброякісні пухлини та кісти. Класифікація. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування. Захворювання та травми стравоходу: Доброякісні пухлини та кісти. Ахалазія кардії, Опіки. Дивертикули стравоходу. Гастроєзофагеальний рефлюкс. Інші захворювання стравоходу: сторонні тіла, травми, стравохід BARRETT. Грижі стравохідного отвору діафрагми. Класифікація. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування.	2
32	Тема 32. Захворювання молочної залози. Мастит. Етіологія, патогенез. Класифікація. Спеціальні методи дослідження. Діагностика. Диференціальна діагностика. Консервативна терапія. Хірургічне лікування. Мастопатія та доброякісні пухлини молочної залози. Етіологія, патогенез. Класифікація. Спеціальні методи дослідження. Діагностика. Диференціальна діагностика. Консервативна терапія. Хірургічне лікування.	2
	Разом	8
Змістовний модуль 8. Судинна хірургія.		
33	Тема 33. Хронічна ішемія нижніх кінцівок. Облітеруючий атеросклероз і ендартеріїт. Хвороба Бюргера. Хвороба Рейно. Класифікація хронічної ішемії і рівнів оклюзії аорти та артерії нижніх кінцівок. Клінічна стадії перебігу. Діагностика. Функціональні проби. Спеціальні методи дослідження. Диференціальна діагностика. Методи консервативного та хірургічного лікування.	2
34	Тема 34. Діабетична стопа. Етіологія, патогенез. Класифікація. Класифікація за Вагнером. Клінічні картина. Спеціальні методи дослідження. Порівняна діагностика різних форм діабетичної стопи. Диференціальна діагностика. Консервативна терапія. Хірургічне лікування.	2
35	Тема 35. Варикозне розширення вен нижніх кінцівок. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Ускладнення. Діагностика. Функціональні проби. Спеціальні методи дослідження. Методи консервативного лікування. Компресійна терапія. Методи хірургічного лікування. Лікування варикозної виразки. Діагностика та лікування кровотечі з варикозного вузла.	2
	Разом	6
РАЗОМ за дисципліну		70

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва тем	Кількість годин
-------	-----------	-----------------

МОДУЛЬ 1. Основи організації роботи хірургічного відділення.		
Змістовий модуль 1. Санітарно-гігієнічний режим у хірургічному відділенні. Хірургічна операція.		
1.	Санітарно-гігієнічний режим у хірургічному відділенні. Поняття про асептику та антисептику. Профілактика розповсюдження інфекції у хірургічному стаціонарі.	2
2.	Прибирання та дезінфекція медичних приміщень та приладів. Передстерилізаційна обробка та стерилізація хірургічного інструментарію, білизни, шовного матеріалу. Методи обробки рук медичного персоналу.	4
3.	Хірургічна операція. Поняття про хірургічну операцію. Будова операційного блоку. Передопераційний період: мета, завдання, етапи. Особливості проведення спеціальної та безпосередньої підготовки хворого до операції.	2
	Разом	8
Змістовий модуль 2. Основи знеболення та реанімації у хірургічних хворих.		
4.	Основні види знеболення у хірургічних хворих. Види анестезії.	2
5.	Інфільтраційна та провідникова анестезія. Ознайомлення з методикою та	
	технікою виконання інфільтраційної та провідникової анестезії.	2
6.	Перидуральна анестезія. Ознайомлення з технікою та послідовністю виконання.	2
7.	Методи профілактики та лікування при проведенні різних методів місцевої анестезії.	2
8.	Методика проведення ендотрахеального наркозу. Ознайомлення з технічними засобами для виконання інгаляційного наркозу.	4
9.	Знеболення у післяопераційному періоді.	4
10.	Використання наркотичних та ненаркотичних анальгетиків.	4
11.	Поняття про мультимодальну анальгезію.	2
12.	Дії медичної сестри по забезпеченню виконання різних видів анестезії та наркозу.	4
13.	Реанімаційні заходи у хірургічних хворих. Шок, колапс, непритомність перша медична допомога. Термінальні стани: предагонія, агонія, клінічна смерть. Ознаки біологічної смерті.	4.
14.	Базові реанімаційні заходи. Алгоритм САВ.	2
	Разом	32

Змістовий модуль 3. Кровотеча та крововтрата. Переливання крові та кровозамінників.		
15.	Кровотеча: визначення, види кровотеч за даними обстежень. Методи визначення крововтрати.	2
16.	Методи тимчасової зупинки кровотечі. Пальцеве притискання; методика та техніка накладання давлучої пов'язки, закрутки, джгута.	2
17.	Методи остаточної зупинки кровотечі: механічні, фізичні, біологічні.	2
18.	Особливості застосування різних методів остановки кровотечі.	2
19.	Переливання крові та кровозамінників. Поняття про групи крові та резусналежність. Методи визначення групи крові та резус-фактора.	2
20.	Загальні правила переливання крові. Необхідний перелік досліджень, який слід провести перед переливанням крові.	2
21.	Метод визначення групової, індивідуальної та біологічної сумісності крові донора і реципієнта. Визначення макроскопічних якостей донорської крові.	2
22.	Методика виконання гемотрансфузії, здійснення спостереження за хворим під час гемотрансфузії. Профілактика ускладнень при гемотрансфузії.	2
	Залік.	2
Разом		18
Усього за 3-й курс		56
Змістовний модуль 4. Травматизм та ушкодження.		
23.	Чисті та гнійні рани. Види ран.	2
24.	Надання першої допомоги постраждалим з різаними та забитими ранами.	2
25.	Первинна хірургічна обробка рани та вторинна хірургічна обробка рани. Види первинного шву в залежності від типу і локалізації рани.	2
26.	Вторинна хірургічна обробка рани. Види вторинних швів.	2
27.	Техніки виконання перев'язки хворому з чистою (операційною) та інфікованою ранами.	2
28.	Закриті пошкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Поняття про ушкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки.	2
29.	Заходи першої медичної допомоги постраждалим із закритими пошкодженнями.	2
30.	Правила транспортування постраждалих із пошкодженнями м'яких тканин, черепа, грудної клітки.	2
31.	Профілактичні заходи щодо попередження розвитку травматичного шоку, пневмотораксу, внутрішньої кровотечі.	2

32.	Переломи та вивихи. Ознаки переломів кісток та надання першої допомоги при переломах.	2
33.	Застосування засобів транспортної іммобілізації.	2

34.	Ознаки вивихів, перша допомога хворим із різноманітними вивихами.	2
35.	Накладання пов'язок на голову, тулуб, кінцівки.	2
Разом		26

МОДУЛЬ 2. Хірургічні інфекційні захворювання. Військова хірургія. Змістовний модуль 5. Хірургічна інфекція. Змертвіння.

36.	Гострі гнійні захворювання м'яких тканин та кисті. Поняття про гострі гнійні захворювання м'яких тканин, їх різновиди та основні клінічні ознаки.	2
37.	Дії медичної сестри при консервативному та оперативному лікуванні гострих гнійних захворювань. Дії медичної сестри при консервативному та оперативному лікуванні абсцесів, флегмони, фурункулів, карбункулів, гідраденіту.	2
38.	Дії медичної сестри при консервативному та оперативному лікуванні маститу, бешихи, лімфаденіту, лімфангоїту, парапроктиту.	2
39.	Основні клінічні прояви панарицію та флегмони кисті, обов'язки медичної сестри при проведенні діагностики і лікування панарицію та флегмони кисті.	2
40.	Гостра специфічна хірургічна інфекція. Поняття про гостру специфічну інфекцію.	4
41.	Роль медичної сестри в лікувальних програмах при гострій специфічній хірургічній інфекції.	2
42.	Роль медичної сестри в лікувальних програмах при газовій анаеробній гангрені, правцеві, дифтерії рани, сибірці.	2
43.	Способи профілактики правця, дифтерії, сибірки, газової гангрені.	2
44.	Дії медичної сестри при проведенні детоксикації хворому на гостру хірургічну інфекцію.	2
Разом		20

Змістовний модуль 6. Військова хірургія.

45.	Вогнепальні поранення. Поранення(пошкодження) грудей. Вогнепальна рана. Класифікація. Особливості патогенезу вогнепальних та мінновибухових ран. Зони пошкодження і їх клінічна характеристика. Особливості перебігу неускладнених вогнепальних ран. Особливості лікування неускладнених вогнепальних ран. Вогнепальні поранення(пошкодження) грудей. Непроникаючі та проникаючі поранення грудей. Особливості клінічної картини. Пневмоторакс, гемоторакс, хілоторакс. Класифікація. Клінічні прояви. Інструментальні методи діагностики. Особливості діагностики напруженого пневмотораксу. Перша лікарська допомога при пораненнях грудей. Техніка плевральної пункції. Способи дренивання плевральної порожнини. Показання до торакотомії.	4
46.	Термічні пошкодження. Класифікація опіків. Етіологія опікових травм, значення сприяючих факторів. Механізм місцевих і загальних змін в організмі при опіках, в тому числі хімічних і електричних травм. Діагностика і лікування різних періодів опікової хвороби. Коефіцієнт Франка і його використання. Значення визначення площі опіку. Ускладнення опікової хвороби, її лікування, профілактика. Класифікація	4

	відмороження та загального замерзання. Клініка та діагностика відмороження. Надання першої допомоги при відмороженні та замерзанні. Місцеве та загальне лікування відмороження і замерзання. Особливості електротравми (клініка, діагностика, перебіг, надання першої допомоги, лікування).	
47.	Інфекційні ускладнення бойових пошкоджень. Класифікація інфікованих та гнійних ран. Причини інфікування та особливості перебігу ранового процесу в інфікованих ранах. Особливості клінічної	4

	картини інфікованих та гнійних ран при вогнепальних пораненнях. Основні принципи лікування гнійних вогнепальних ран. Нові методи і засоби для лікування хворих з гнійною хірургічною інфекцією.	
	Разом	12

МОДУЛЬ 3. Спеціальна хірургія.
Змістовний модуль 7. Грудна, серцева, ендокринна хірургія.

48.	Травми грудної клітки. Переломи ребер. Класифікація. Ранні та пізні ускладнення. Клініка і діагностика пневмотораксу, гемотораксу. Спеціальні методи дослідження ехокардіографія, ультразвукове сканування, зондування серця, кінокардіографія, торакоцентез. Диференціальна діагностика. Перша лікарська допомога і тактика лікування. Діагностична програма при пошкодженні серця. Тріада симптомів поранення серця. Єдина клініко-діагностична та лікувальнохірургічна програма при пораненнях серця. Визначення проникаючих та непроникаючих пошкоджень серця. Класифікація пошкоджень серця. Патогенез. Діагностика та диференційна діагностика проникаючих та непроникаючих поранень серця.	4
49.	Гнійні захворювання легень і плеври. Абсцес і гангрена легень, бронхоектатична хвороба. Гостра і хронічна емпієма плеври, піопневмоторакс. Етіологія, патогенез, діагностика. Особливості клінічного перебігу. Диференціальна діагностика. Методи консервативного та хірургічного лікування.	4
50.	Захворювання межистіння. Доброякісні пухлини та кісти. Класифікація. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування. Захворювання та травми стравоходу: Доброякісні пухлини та кісти. Ахалазія кардії, Опіки. Дивертикули стравоходу. Гастроєзофагеальний рефлюкс. Інші захворювання стравоходу: сторонні тіла, травми, стравохід BARRETT. Грижі стравохідного отвору діафрагми. Класифікація. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування.	4
51.	Захворювання молочної залози. Мастит. Етіологія, патогенез. Класифікація. Спеціальні методи дослідження. Діагностика. Диференціальна діагностика. Консервативна терапія. Хірургічне лікування. Мастопатія та доброякісні пухлини молочної залози. Етіологія, патогенез. Класифікація. Спеціальні методи дослідження. Діагностика. Диференціальна діагностика. Консервативна терапія. Хірургічне лікування.	4
	Разом	16
Змістовний модуль 8. Судинна хірургія.		
52.	Хронічна ішемія нижніх кінцівок. Облітеруючий атеросклероз і ендартеріт. Хвороба Бюргера. Хвороба Рейно. Класифікація хронічної ішемії і рівнів оклюзії аорти та артерії нижніх кінцівок. Клінічна стадія	4
	перебігу. Діагностика. Функціональні проби. Спеціальні методи дослідження. Диференціальна діагностика. Методи консервативного та хірургічного лікування.	

53.	Діабетична стопа. Етіологія, патогенез. Класифікація. Класифікація за Вагнером. Клінічна картина. Спеціальні методи дослідження. Порівняна діагностика різних форм діабетичної стопи. Диференціальна діагностика. Консервативна терапія. Хірургічне лікування.	4
54.	Варикозне розширення вен нижніх кінцівок. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Ускладнення. Діагностика. Функціональні проби. Спеціальні методи дослідження. Методи консервативного лікування. Компресійна терапія. Методи хірургічного лікування. Лікування варикозної виразки. Діагностика та лікування кровотечі з варикозного вузла.	2
	Диференційний залік	2
Разом		12
Усього за 4-й курс		84
РАЗОМ за дисципліну		140

7. Методи навчання

- словесні (лекція, дискусія, співбесіда, лекція-конференція, лекція-візуалізація з використанням мультимедійних технологій; спілкування з пацієнтами різних вікових груп, їх родичами, хворою дитиною чи її батьками; ознайомлення з функціональними обов'язками старшої медичної сестри, керівників структурних підрозділів закладів охорони здоров'я, інструктажі; робота з книгою);
- практичні (практичні заняття – стимуляційне навчання у навчально-тренувальних кабінетах, практичне навчання в реальних умовах на базі закладів охорони здоров'я, проведення діагностики згідно спеціалізації, виконання медичних маніпуляцій із метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму пацієнта, планування медсестринських втручань, виконання функціональних обов'язків та охорони праці, техніки безпеки, дотримання заходів санітарно-гігієнічного режиму в палатах та медичних кабінетах, робота в групах; робота в групах, ділові ігри; майстер класи; складання таблиць та схем, проблемні та ситуативні завдання, вправи);
- наочні (ілюстрація, спостереження, демонстрація);
- робота з навчально-методичною літературою та медичною документацією (конспектування, нотування, складання тез, рефератів, повідомлень);
- аналітичний метод (оцінювання стану пацієнта за результатами обстежень, обговорення конкретних ситуацій, вирішення проблемних та клінічних ситуаційних задач);
- самостійна робота здобувачів вищої освіти (виконання індивідуальних завдань, підготовка відеоматеріалів, робота з навчально-методичною літературою та медичною документацією);
- науково-дослідна робота;
- метод моделювання професійних ситуацій;
- візуалізації (мультимедійні презентації, відео лекції, дистанційні);
- методи ІТ, створення віртуальної організації освітнього процесу, зокрема, лекцій і практичних робіт –

візуалізації з використанням мультимедійних технологій; семінарів, самостійних робіт, віртуальних лабораторій; чатів, форумів, конференцій тощо, за допомогою програмного забезпечення платформи Moodle <https://moodle.med.cs.ua/> та набору хмарних сервісів GSuite, зокрема Google Classroom, Zoom.

8. Критерії оцінки знань студентів

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науководослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науководослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік

90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	не зараховано
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	Незадовільно	
1-34 (2)	F		

9. Форми контролю

Поточний контроль здійснюється у формі усного та письмового опитування, контрольних робіт, домашніх робіт, рефератів, есе, пошукових робіт, графічних та розрахункових робіт, наданні матеріалів виконаного проекту, тестового контролю, розв'язання ситуаційних задач та ситуативних завдань, демонстрації практичних навичок тощо. Вибір форм контролю залежить від мети, змісту, виду заняття. **Форми поточного контролю:**

Усний контроль: індивідуальне опитування; фронтальне опитування; захист самостійної роботи; аналіз ділових ситуацій (текстового матеріалу, відеофільму, лабораторних показників); обговорення презентацій, рефератів та відеоматеріалів; контроль за виконанням практичних навичок (індивідуальний, груповий, фронтальний);

Письмовий контроль: тестовий контроль (тематичний самоконтроль, письмовий, програмований, стандартизований); перевірка виконання самостійних робіт, складання конспектів; контроль за виконанням роботи з картками, диференційованих завдань, ситуативних завдань; вирішення ситуаційних задач, конкретних клінічних ситуацій; реферати. Підсумковий контроль: комплексний іспит.

Підсумковий контроль - це комплексне оцінювання рівня сформованості дисциплінарних компетентностей. Підсумковий контроль проводиться з метою комплексного оцінювання рівня сформованості результатів навчання з дисципліни за семестр, навчальний рік.

10. Перелік питань для проведення підсумкового контролю 1. Охорона праці в хірургічних стаціонарах і поліклініках.

2. Поняття про антисептику та асептику. Наказ № 720.
3. Фізична антисептика.
4. Стерилізація, її методи. Контроль за стерильністю.
5. Класифікація кровотеч. Гостра крововтрата, її критерії, клінічні ознаки.
6. Кровотечі в порожнини та порожнисті органи, їхні клінічні ознаки.
7. Тимчасові та остаточні методи зупинки кровотечі.
8. Лабораторні та інструментальні методи діагностики кровотеч.
9. Наркоз: поняття, види. Схеми інгаляційного наркозу.

10. Неінгаляційний наркоз, його переваги, недоліки. Речовини для наркозу.
11. Місцева анестезія. Види. Речовини для анестезії. Провідникова анестезія.
12. Інфільтраційна анестезія за методом Вишневського.
13. Спинномозкова і перидуральна анестезія. Методика, можливі ускладнення.
14. Поняття про групи крові. Поняття про резус-фактор.
15. Показання та протипоказання до гемотрансфузій.
16. Ускладнення при переливанні крові.
17. Догляд за хворими до, під час і після гемотрансфузій.
18. Кровозамінники. Характеристика їх.
19. Поняття про хірургічну операцію. Види хірургічних операцій.
20. Методика обстеження хірургічного хворого. Документація. Деонтологічні аспекти в роботі.
21. Поняття про передопераційний період. Підготовка хворого до планової та екстреної операції.
22. Поняття про післяопераційний період. Профілактика ранніх і пізніх ускладнень.
23. Поняття про рани. Види ран. Принципи надання першої медичної допомоги в разі поранення. Активно-пасивна профілактика правця у випадку ушкодження. Транспортування потерпілого.
24. Первинне хірургічне оброблення поверхневих ран м'яких тканин, показання та протипоказання до операції. Можливі помилки під час оброблення ран. Принципи й техніка дренивання ран.
25. Загальні та місцеві ознаки нагноєння ран. Основні принципи місцевого лікування. Догляд за хворими з гнійними ранами залежно від перебігу ранового процесу.
26. Закриті механічні травми тканин (забій, розтягнення, розрив, струс і роздавлювання). Синдром тривалого роздавлювання. Симптоми, надання першої допомоги, транспортування. Особливості лікування.
27. Переломи кісток. Види, клінічні симптоми переломів. Роль медичної сестри у наданні першої допомоги в разі переломів. Принципи лікування у випадку переломів кісток.
28. Вивихи. Клінічна картина. Діагностика. Принципи лікування хворого з вивихом.
29. Опіки. Класифікація, визначення площі та клінічна картина опіків. Тактика під час надання першої допомоги. Принципи лікування хворих з опіками. Опікова хвороба. Принципи лікування.
30. Електротравма. Загальна та місцева дія електричного струму, перша допомога у випадку електротравми. Показання до проведення серцеволегеневої реанімації.

31. Види холодової травми. Класифікація відморожень за ступенем ушкодження. Клінічна картина. Тактика медичної сестри в наданні першої медичної допомоги. Лікування та догляд за хворими з відмороженнями. Профілактика холодової травми.

32. Гостра гнійна хірургічна інфекція. Шляхи зараження. Профілактика та лікування окремих видів гнійно-запальних захворювань — фурункула, карбункула, абсцесу, флегмони, бешихи, остеомієліту, тромбофлебиту тощо.

33. Загальна гнійна хірургічна інфекція. Види сепсису. Клінічна картина та лікування.

34. Поняття про анаеробну інфекцію. Газова гангрена, правець. Клінічна картина.

35. Профілактика анаеробної інфекції після поранень. Перша допомога у разі анаеробної інфекції. Комплексна терапія газової гангрені, правця.

36. Поняття про доброякісні та злоякісні пухлини, їхня класифікація. Клінічна картина доброякісних та злоякісних пухлин, профілактика та лікування. Організація онкологічної служби в Україні. Значення загальної диспансеризації в ранній діагностиці пухлин.

37. Уявлення про некроз. Причини. Суха та волога гангрена. Місцеві й загальні прояви.

Профілактика та лікування, догляд за хворими після операції.

38. Закрита черепно-мозкова травма. Діагностика струсу і здавлювання головного мозку. Перша допомога, транспортування. Принципи лікування хворих.

39. Перелом склепіння та основи черепа. Діагностика та перша допомога. Особливості транспортування хворих.

40. Травми шиї, відкриті та закриті ушкодження м'яких тканин та органів шиї. Діагностика ушкоджень. Профілактика повітряної емболії при пораненнях вен шиї.

41. Опіки стравоходу. Клініка. Тактика медичної сестри під час надання першої допомоги. Принципи лікування хворих з опіками стравоходу. Особливості догляду за хворими з гастростомою.

42. Механічна травма грудної клітки: забій, струс, здавлювання. Діагностика. Тактика медичної сестри під час надання першої медичної допомоги хворим з травмою грудної клітки. Лікування.

43. Поняття про пневмоторакс. Види пневмотораксу. Тактика медичної сестри в наданні першої медичної допомоги хворим з пневмотораксом. Лікування та догляд за хворими.

44. Запальні захворювання грудної залози. Симптоми, лікування хворих, догляд, профілактика маститу.

45. Переломи ребер. Симптоми множинних і подвійних переломів ребер. Перша допомога, особливості транспортування.

46. Доброякісні та злоякісні пухлини грудної залози. Симптоми, диференціальний діагноз. Лікування хворих з пухлинами грудної залози. Профілактика онкологічних захворювань грудної залози.

47. Закриті й відкриті ушкодження легень, серця, магістральних судин. Діагностика, перша допомога, особливості транспортування хворих, догляд за хворими.

48. Захворювання стравоходу, рак стравоходу. Варикозне розширення вен стравоходу. Клінічна картина. Лікування, догляд за хворими. Надання першої допомоги в разі кровотечі з вен стравоходу.

49. Черевна грижа: клінічна картина, діагностика, лікування догляд за хворими. Перша допомога і показання до госпіталізації, особливості транспортування. Показання до оперативного лікування.

50. Механічна травма живота. Діагностика. Гострий живіт у разі травми живота. Перша допомога й показання до госпіталізації. Особливості транспортування. Показання до оперативного лікування, догляд за хворими.

51. Гострий перитоніт. Причини, симптоми, діагностика. Перитоніт місцевий та загальний. Догляд за хворими після операції. Перша допомога і показання до оперативного лікування.

Особливості транспортування.

52. Гострий апендицит. Клінічна картина, діагностика, лікування. Догляд за хворими в післяопераційний період.

53. Шлунково-кишкові кровотечі. Причини кровотечі в порожнинні органи. Діагностика кровотеч. Невідкладна допомога. Консервативні та оперативні методи лікування, догляд за хворими.

54. Гостра непрохідність кишок. Діагностика, перша допомога, особливості транспортування, показання до оперативного лікування, догляд за хворими.

55. Ускладнення виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки. Діагностика, перша допомога, показання до госпіталізації, консервативне та оперативне лікування хворих.

Особливості догляду за хворими з дренажем черевної порожнини.

56. Гострий холецистит. Гострий панкреатит. Клініка, діагностика, особливості лікування. Тактика медичної сестри в разі гострого холециститу та панкреатиту.

57. Запальні захворювання прямої кишки та прилеглих до неї тканин. Клініка і діагностика, консервативне та оперативне лікування. Геморой. Діагностика та лікування. Особливості догляду за хворими в проктологічному відділенні.

58. Пухлини товстої і прямої кишок. Діагностика та лікування. Роль профілактичних обстежень у ранній діагностиці пухлин. Особливості догляду за хворими зі штучними норицями.

59. Закриті й відкриті ушкодження сечових та статевих органів. Клініка, перша допомога й лікування. Особливості транспортування хворих з урологічними травмами, догляд за хворими.

60. Аденома передміхурової залози. Клінічна картина, діагностика, лікування. Перша допомога в разі гострої затримки сечі. Особливості догляду за хворими з надлобковою сечовою норицею.

61. Перелом хребта. Діагностика ушкоджень хребців і спинного мозку. Перша допомога, транспортування та лікування. Клінічна картина та діагностика.

62. Переломи кісток таза. Ускладнення при переломах кісток таза. Діагностика, перша допомога, транспортування і лікування, догляд за хворими.

63. Переломи кісток плеча. Клінічна картина, перша допомога, лікування. Особливості надання першої допомоги у випадку відкритих переломів.

64. Переломи кісток передпліччя, кисті і пальців. Перша допомога, транспортування і лікування, іммобілізація.

65. Перелом стегна. Клінічна картина, перша допомога в разі відкритих переломів.

66. Переломи кісток гомілки та пальців стопи. Особливості надання першої допомоги у випадку відкритих переломів.

67. Запальні захворювання верхньої кінцівки. Панарицій. Принципи оперативного лікування, догляд за хворими.

68. Облітеруючі захворювання судин нижньої кінцівки. Діагностика, клінічна картина, перша допомога, принципи лікування, догляд за хворими.

69. Запальні захворювання нижньої кінцівки. Гнійний артрит. Діагностика, перша допомога, лікування, догляд за хворими. Остеомієліт кісток нижньої кінцівки.

11. Перелік практичних навичок

1. Обробити руки методом С-4.
2. Обробити руки за методом Спасокукоцького—Кочергіна.
3. Обробити руки стериліумом та іншими сучасними препаратами.
4. Одягнути стерильний халат на себе.
5. Одягнути стерильний халат на себе і хірурга.
6. Спинити артеріальну кровотечу у верхній третині плеча.
7. Спинити артеріальну кровотечу в нижній третині плеча.
8. Здійснити пальцеве притискання плечової артерії.
9. Накласти джгут-закрутку.
10. Перев'язати судини в рані і на протязі.
11. Підготувати до роботи стіл сестри-анестезистки.
12. Провести місцеву анестезію за методом О.В Вишневецького.

13. Провести провідникову анестезію за методом Лукашевича—Оберста.
14. Накласти пов'язку “лицарська рукавичка”.
15. Накласти пов'язку “рукавичка”.
16. Накласти пов'язку Дезо.
17. Накласти колосоподібну пов'язку.
18. Накласти пов'язку на стопу.
19. Накласти пов'язку “чепчик”.
20. Накласти пов'язку “шапка Гіппократа”.
21. Накласти пов'язку “вуздечка”.
22. Накласти пов'язку на обидва ока.
23. Накласти пов'язку на ніс.
24. Накласти клейову пов'язку.
25. Накласти хусткову пов'язку в разі ушкоджень різної локалізації.
26. Визначити групу крові за допомогою стандартних сироваток.
27. Визначити групу крові за допомогою цоліклональних реагентів.
28. Визначити резус-належність експрес-методом.
29. Провести пробу на індивідуальну сумісність.
30. Провести пробу на резус-сумісність.
31. Провести біологічну пробу на муляжі.
32. Визначити придатність крові у флаконі.
33. Підготувати набір для венесекції.
34. Підготувати набір для первинного хірургічного оброблення рани.
35. Підготувати набір для трепанації черепа.
36. Підготувати набір для операції на кінцівках.
37. Підготувати набір для скелетного витягання.
38. Підготувати набір для розтину гнояка.
39. Підготувати набір для ампутації кінцівок.
40. Підготувати набір для трахеостомії.
41. Зняти вузлові шви на муляжі.
42. Надати першу допомогу в разі поранення вен шиї.
43. Надати першу допомогу в разі поранення сонної артерії.
44. Надати першу допомогу в разі поранення вен передпліччя.
45. Провести інфузію в периферичну вену.
46. Підготувати набір інструментів для первинного хірургічного оброблення ран ПХО).

47. Надати першу допомогу у випадку електротравми.
48. Провести первинне хірургічне оброблення рани (на фантомі).
49. Підготувати набір інструментів для типових операцій на органах черевної порожнини.
50. Надати допомогу в разі відкритої травми голови.
51. Надати допомогу в разі опіку стравоходу.
52. Надати допомогу в разі відкритого пневмотораксу.
53. Надати допомогу в разі перелому ключиці без зміщення відламків.
54. Надати допомогу в разі перелому діяфіза правого плеча.
55. Надати допомогу у випадку напруженого пневмотораксу.
56. Надати допомогу у випадку перелому кісток передпліччя в середній третині.
57. Накласти гіпсову пов'язку в разі перелому кісток передпліччя в типовому місці.
58. Надати допомогу в разі перелому стегна.
59. Надати допомогу в разі перелому кісток гомілки.
60. Надати допомогу в разі удару головою.
61. Надати допомогу в разі опіку плечового суглоба.
62. Надати допомогу у випадку розтягнення зв'язок суглобів.
63. Надати допомогу в разі опіку кисті.
64. Надати допомогу в разі рани ліктьового суглоба.
65. Підготувати до роботи стіл перев'язувальної сестри.
66. Надати медичну допомогу в разі перелому кісток таза. Умови транспортування.

Підготувати набір інструментів для типових операцій на органах.

12. Політика навчальної дисципліни

Викладання дисциплін ґрунтується на принципах прозорості, доступності, академічної доброчесності, науковості, інноваційності, професіоналізму, гуманізму, демократизму, наступності та безперервності, гнучкості, незалежності від втручання будь-яких політичних партій, інших громадських та релігійних організацій. Організація освітнього процесу в коледжі ґрунтується на засадах вільного творчого навчання, що дає змогу здобувачам вищої освіти будувати свою траєкторію навчання з урахуванням власного творчого потенціалу, особистісного росту та своїх професійних інтересів. Здобувачі вищої освіти зобов'язані:

- відвідувати лекції, практичні заняття, практику; в повному обсязі оволодіти, вміннями, практичними навичками, компетентностями та досягти програмних результатів навчання з дисципліни «Медсестринство в хірургії»;
- вчасно інформувати керівництво коледжу про неможливість з поважної причини відвідувати заняття, складати залік або іспит;
- виконувати вимоги з охорони праці, протипожежної безпеки;
- дотримуватися Статуту, Правил внутрішнього розпорядку, загально визнаних норм співжиття та етики;

- відповідально ставитися до свого зовнішнього вигляду;
- берегти майно;
- дотримуватися вимог чинного законодавства.

Письмові та домашні завдання необхідно виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів вищої освіти виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто, куратора групи, завідувача відділення або за електронною поштою.

Під час занять здобувачам вищої освіти рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Вони мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі: повага до колег; толерантність до інших; сприйнятливність та неупередженість; здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки; ретельна аргументація своєї думки; дотримання етики академічних взаємовідносин; самостійне виконання завдань з дисципліни.

Дотримання принципів академічної доброчесності під час створення проєктів, підготовки рефератів, доповідей, у науково-дослідній роботі та відповідей на заняттях. У разі запозичення ідей, тверджень та навчальної інформації коректно оформлювати посилання, дотримуючись правил цитування, у випадках прояву академічної недоброчесності повідомити про це відповідним посадовим особам коледжу.

На першому занятті з дисципліни «Медсестринство в хірургії» здобувачі вищої освіти чітко та зрозуміло отримують інформацію про форми контрольних заходів і критерії оцінювання, проводиться інструктаж з охорони праці.

13. Джерела інформації Перелік літератури:

1. Медсестринство в хірургії: підручник /О.М. Кіт, А.О. Боб, С.О. Коноваленко, Т.: ТДМУ «Укрмедкнига», 2017. – 624 с.
2. Хірургія: підручник / О.М. Кіт, О.Л. Ковальчук та ін. – Т.: ТДМУ, 2017. – 644с. 3. Медсестринство в хірургії: посібник з практичних навичок/ О.Л. Ковальчук, Р.О. Сабадишин, О.В. Маркович, – Т.: «Укрмедкнига», 2002. – 480 с. 4. Хірургія: підручник / О.Ю. Усенко, Г.Б. Білоус, Г.Й. Путинцева. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 416 с.
5. Медсестринська етика і деонтологія: підручник/ Н.М. Касевич – К.: ВСВ «Медицина», 2010. – 200 с.
6. Охорона праці та безпека життєдіяльності медичних працівників: підручник / Н.М. Касевич, К.І. Шаповал– К.: Медицина, 2010. – 248 с.
7. Шегедин М.Б., Шустакевич С.Ф. Медсестринство в хірургії: навч. посіб. – К.: Медицина, 2008. – 120 с.
8. Хірургія: підручник / За ред. П.Г. Кондратенка. – К.: Медицина, 2009. – 968 с. 2. Навчальний посібник з хірургії в модулях: навч. посіб. / За ред. Л.М. Ковальчука. – К.: Медицина, 2011. – 480 с.
9. Охорона праці в лікувально-профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник / В.С. Тарасюк, Г.Б. Кучанська, – К.: Медицина, 2010. – 488 с. 4. Хірургія дитячого віку. За ред. В.І. Сушка Київ. Здорв`я 2017р. 704с.

Електронні джерела:

1. Всеукраїнська електронна бібліотека, медичні газети та журнали, відеофільми, презентації. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://youalib.com/>

2. Міністерство охорони здоров'я України. Трансформація системи. [Електронний ресурс]. – Шлях доступу: <https://moz.gov.ua/plan-reform>
3. Міністерство охорони здоров'я України. Медичним працівникам. [Електронний ресурс]. – Шлях доступу: <https://moz.gov.ua/medichnim-pracivnikam>
4. Всесвітня організація охорони здоров'я в Україні [Електронний ресурс]. – Шлях доступу: <https://www.who.int/countries/ukr/ru/>
5. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (ст. 16). [Електронний ресурс] – режим доступу http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T141556.html
6. Наказ МОН України від 05.12.18р. № 1344. «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 223 «Медсестринство» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти». [Електронний ресурс] – режим доступу <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/223medsestrinstvo-bakalavr.pdf>.
7. Наказ МОЗ України від 01.06.2013 р. «Про затвердження протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій». [Електронний ресурс] – режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0460282-13>.